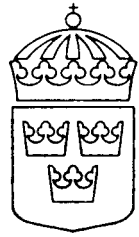

Sveriges internationella överenskommelser

ISSN 0284-1967

Utgiven av Utrikesdepartementet

SÖ 1996: 11

Nr 11

Tilläggsprotokoll till den europeiska ramkonventionen den 21 maj 1980 om samarbete över riksgränser mellan lokala och regionala samhällsorgan (SÖ 1981:23)

Strasbourg den 9 november 1995

Regeringen beslutade den 9 november 1995 att underteckna och ratificera tilläggsprotokollet. Ratifikationsinstrumentet deponerades hos Europarådets generalsekreterare i Strasbourg den 9 november 1995. I samband härmed avgav Sverige förklaring att med hänvisning till artikel 8 i tilläggsprotokollet skall artikel 5 ej omfattas av undertecknandet och ratifikationen.

Tilläggsprotokollet har inte trätt i kraft.

SÖ 1996: 11

Additional Protocol to the European Outline Convention on Transfrontier Co-operation between Territorial Communities or Authorities

The Council of Europe member States signatory to this Protocol to the European Outline Convention on Transfrontier Co-operation between Territorial Communities or Authorities (hereinafter referred to as "the Outline Convention"),

Affirming the importance of transfrontier co-operation between territorial communities or authorities in border areas;

Being resolved to take further measures to secure transfrontier co-operation between territorial communities or authorities;

Wishing to facilitate and develop transfrontier co-operation between territorial communities or authorities situated in border areas;

Acknowledging the need to adapt the Outline Convention to the actual situation in Europe;

Considering that it would be appropriate to supplement the Outline Convention with a view to reinforcing transfrontier co-operation between territorial communities or authorities;

Having regard to the European Charter of Local Self-Government;

Bearing in mind the Declaration on transfrontier co-operation in Europe which the Committee of Ministers made on the occasion of the 40th anniversary of the Council of Europe and which, among other things, called for continued action in order to gradually remove barriers of any kind – administrative, legal, political or psychological – to curb the development of transfrontier projects,

Have agreed the following additional provisions:

Article 1

1. Each Contracting Party shall recognise and respect the right of territorial communities or authorities under its jurisdiction and referred to in Articles 1 and 2 of the Outline Convention to conclude transfrontier co-operation agreements with territorial communities or authorities

Protocole additionnel à la Convention-cadre européenne sur la coopération transfrontalière des collectivités ou autorités territoriales

Les Etats membres du Conseil de l'Europe signataires du présent Protocole additionnel à la Convention-cadre européenne sur la coopération transfrontalière des collectivités ou autorités territoriales (ci-après dénommée «la Convention-cadre»),

Affirmant l'importance de la coopération transfrontalière des collectivités ou autorités territoriales dans les régions frontalières;

Résolus à prendre de nouvelles mesures propres à assurer la coopération transfrontalière des collectivités ou autorités territoriales;

Désireux de faciliter et de développer la coopération transfrontalière des collectivités ou autorités territoriales des régions frontalières;

Reconnaissant la nécessité d'adapter la Convention-cadre à la réalité européenne;

Considérant qu'il est opportun de compléter la Convention-cadre en vue de renforcer la coopération transfrontalière entre collectivités ou autorités territoriales;

Rappelant la Charte européenne de l'autonomie locale;

Ayant à l'esprit la Déclaration du Comité des Ministres sur la coopération transfrontalière en Europe à l'occasion du 40e anniversaire du Conseil de l'Europe, qui encourageait, entre autres, à poursuivre l'action tendant à lever progressivement les obstacles de tous ordres – administratifs, juridiques, politiques ou psychologiques – qui pourraient freiner le développement des projets transfrontaliers,

Sont convenus des dispositions supplémentaires suivantes:

Article 1

1. Chaque Partie contractante reconnaît et respecte le droit des collectivités ou autorités territoriales soumises à sa juridiction et visées aux articles 1er et 2 de la Convention-cadre de conclure, dans les domaines communs de compétence, des accords de coopération transfrontalière

Tilläggsprotokoll till den europeiska ramkonventionen om samarbete över riksgränser mellan lokala och regionala samhällsorgan

De medlemsstater i Europarådet som har undertecknat detta protokoll till den europeiska ramkonventionen om samarbete över riksgränser mellan lokala och regionala samhällsorgan (nedan kallad "ramkonventionen"),

som bekräftar betydelsen av samarbete över riksgränser mellan lokala och regionala samhällsorgan i gränsområden,

som är fast beslutna att vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa samarbete över riksgränser mellan lokala och regionala samhällsorgan,

som önskar underlätta och utveckla samarbete över riksgränser mellan lokala och regionala samhällsorgan i gränsområden,

som erkänner behovet att anpassa ramkonventionen till den aktuella situationen i Europa,

som anser att det skulle vara lämpligt att komplettera ramkonventionen i syfte att stärka samarbete över riksgränser mellan lokala och regionala samhällsorgan,

som tar hänsyn till den europeiska konventionen om kommunal självstyrelse,

som beaktar ministerkommitténs deklaration om samarbete över riksgränser i Europa med anledning av Europarådets 40-årsdag och som bland annat manade till fortsatta åtgärder för att gradvis undanröja hinder av varje slag – administrativa, juridiska, politiska eller psykologiska – som kan hämma utvecklingen av projekt över riksgränser,

har kommit överens om följande tilläggsbestämmelser.

Artikel 1

1. Varje avtalsslutande part skall erkänna och respektera rätten för lokala och regionala samhällsorgan under sin jurisdiktion och som avses i artiklarna 1 och 2 i ramkonventionen att ingå avtal om samarbete över riksgränser med lokala och regionala samhällsorgan i andra stater

SÖ 1996: 11

es of other States in equivalent fields of responsibility, in accordance with the procedures laid down in their statutes, in conformity with national law and in so far as such agreements are in keeping with the Party's international commitments.

2. A transfrontier co-operation agreement shall entail only the responsibilities of the territorial communities or authorities which have concluded it.

Article 2

Decisions taken jointly under a transfrontier co-operation agreement shall be implemented by territorial communities or authorities within their national legal system, in conformity with their national law. Decisions thus implemented shall be regarded as having the same legal force and effects as measures taken by those communities or authorities under their national legal system.

Article 3

A transfrontier co-operation agreement concluded by territorial communities or authorities may set up a transfrontier co-operation body, which may or may not have legal personality. The agreement shall specify whether the body, regard being had to the responsibilities assigned to it and to the provisions of national law, is to be considered a public or private law entity within the national legal systems to which the territorial communities or authorities concluding the agreement belong.

Article 4

1. Where the transfrontier co-operation body has legal personality, such personality shall be as defined in the law of the Contracting Party in which its headquarters are located. The legal personality of the body is recognised by the other Contracting Parties which have territorial communities or authorities party to the transfrontier agreement in conformity with their own national law.

2. The transfrontier co-operation body shall perform the responsibilities assigned to it by

ère avec les collectivités ou autorités territoriales d'autres Etats, selon les procédures prévues par leurs statuts, conformément à la législation nationale et dans le respect des engagements internationaux pris par la Partie en question.

2. Un accord de coopération transfrontalière engage la seule responsabilité des collectivités ou autorités territoriales qui l'ont conclu.

Article 2

Les décisions convenues dans le cadre d'un accord de coopération transfrontalière sont mises en œuvre par les collectivités ou autorités territoriales dans leur ordre juridique national en conformité avec leur droit national. Les décisions ainsi mises en œuvre sont considérées comme ayant la valeur juridique et les effets qui se rattachent aux actes de ces collectivités ou autorités dans leur ordre juridique national.

Article 3

Les accords de coopération transfrontalière conclus par les collectivités ou autorités territoriales peuvent créer un organisme de coopération transfrontalière, ayant ou non la personnalité juridique. L'accord indiquera, en respectant la législation nationale, si l'organisme, compte tenu des tâches qui lui sont attribuées, doit être considéré, dans l'ordre juridique dont relèvent les collectivités ou autorités qui ont conclu l'accord, comme un organisme de droit public ou de droit privé.

Article 4

1. Lorsque l'organisme de coopération transfrontalière a la personnalité juridique, celle-ci est définie par la loi de la Partie contractante dans laquelle il a son siège. Les autres Parties contractantes dont relèvent les collectivités ou autorités territoriales parties à l'accord reconnaissent la personnalité juridique dudit organisme conformément à leur droit national.

2. L'organisme de coopération transfrontalière exécute les missions qui lui sont confiées

inom motsvarande ansvarsområden enligt de förfaranden som fastställts i deras stadgar, i överensstämmelse med nationell lagstiftning och i den mån sådana avtal stämmer överens med partens internationella åtaganden.

2. Ett avtal om samarbete över riksgränser skall innebära förpliktelser för endast de lokala och regionala samhällsorgan som har ingått detta.

Artikel 2

Beslut som fattas gemensamt enligt ett avtal om samarbete över riksgränser skall genomföras av lokala och regionala samhällsorgan inom deras nationella rättssystem i enlighet med deras nationella lagstiftning. Sålunda genomförda beslut skall anses ha samma rättskraft och rättsverkan som åtgärder vidtagna av dessa organ inom deras nationella rättssystem.

Artikel 3

Genom ett avtal om samarbete över riksgränser som ingås av lokala och regionala samhällsorgan kan upprättas ett organ för samarbete över riksgränser, vilket kan vara juridisk person eller ej. Avtalet skall ange om organet, med hänsyn till de uppgifter som det tilldelats och till bestämmelserna i nationell lagstiftning, skall anses vara ett offentligrättsligt eller ett privaträttsligt organ inom de nationella rättssystem till vilka de lokala och regionala samhällsorgan som ingår avtalet hör.

Artikel 4

1. I de fall då organet för samarbete över riksgränser är en juridisk person, skall den juridiska personen bildas och verka i enlighet med lagen hos den avtalslutande part där den har sitt säte. Organets ställning som juridisk person erkänns av de andra avtalslutande parterna som har lokala och regionala samhällsorgan som part i avtalet om samarbete över riksgränser i enlighet med deras nationella lagstiftning.

2. Organet för samarbete över riksgränser skall fullgöra de uppgifter som det tilldelats av

SÖ 1996: 11

the territorial communities or authorities in accordance with its purpose and in the manner provided for in the national law by which it is governed. Thus:

a) action by the transfrontier co-operation body shall be governed by its statute and by the law of the headquarters State;

b) the transfrontier co-operation body shall not, however, be empowered to take measures which apply generally or which might affect the rights and freedoms of individuals;

c) the transfrontier co-operation body shall be financed from the budgets of the territorial communities or authorities. It shall not be empowered to impose levies of a fiscal nature. It may, where appropriate, receive revenue in respect of services provided by it to territorial communities or authorities, users or third parties;

d) the transfrontier co-operation body shall have an annual estimated budget and shall draw up a balance-account which shall be approved by auditors independent of the territorial communities or authorities party to the agreement.

Article 5

1. The Contracting Parties may, if their national law allows it, decide that the transfrontier cooperation body is to be a public law entity and that, for the purposes of each Contracting Party's legal system, any measures which it takes are to have the same legal force and effects as if they had been taken by the territorial communities or authorities which concluded the agreement.

2. However, the agreement may stipulate that it is for the territorial communities or authorities which concluded the agreement to execute such measures, especially where the measures may affect the rights, freedoms and interests of individuals. Moreover, each Contracting Party may provide that general responsibilities cannot be attributed to the transfrontier co-operation body and that such a body shall not be empowered to take measures which apply generally.

par les collectivités ou autorités territoriales conformément à son objet et dans les conditions prévues par le droit national dont il relève. Ainsi:

a) les actes de l'organisme de coopération transfrontalière sont régis par son statut et par le droit de l'Etat de son siège;

b) l'organisme de coopération transfrontalière n'est toutefois pas habilité à prendre des actes de portée générale ou susceptibles d'affecter les droits et libertés des personnes;

c) l'organisme de coopération transfrontalière est financé par des participations budgétaires des collectivités ou autorités territoriales. Il n'a pas capacité à décider de prélèvement de nature fiscale. Il peut, le cas échéant, recevoir des recettes au titre des services qu'il rend aux collectivités ou autorités territoriales, à des usagers ou à des tiers;

d) l'organisme de coopération transfrontalière établit un budget annuel prévisionnel et un compte de clôture certifié par des experts indépendants des collectivités ou autorités territoriales parties à l'accord.

Article 5

1. Les Parties contractantes peuvent, si leur législation nationale le permet, décider que l'organisme de coopération transfrontalière est un organisme de droit public et que ses actes ont, dans l'ordre juridique de chacune des Parties contractantes, la même valeur juridique et les mêmes effets que s'ils avaient été pris par les collectivités ou autorités territoriales qui ont conclu l'accord.

2. Toutefois, l'accord peut prévoir que l'exécution des actes incombe aux collectivités ou autorités territoriales qui ont conclu l'accord, spécialement lorsque ces actes sont susceptibles d'affecter les droits, libertés et intérêts des individus. En outre, une Partie contractante peut prévoir que l'organisme de coopération transfrontalière ne pourra pas avoir un mandat général ni être habilité à prendre des actes de portée générale.

lokala och regionala samhällsorgan i enlighet med dess ändamål och på det sätt som föreskrivs i den nationella lag som gäller för organet. Sålunda

a) skall åtgärder som vidtas av organet för samarbete över riksgränser regleras av organets stadga och lagen i den stat där det har sitt säte.

b) skall organet för samarbete över riksgränser emellertid inte ha befogenhet att vidta åtgärder med allmän tillämpning eller som kan påverka enskilda personers rättigheter och friheter.

c) skall organet för samarbete över riksgränser finansieras över de lokala och regionala samhällsorganens budget. Det skall inte ha befogenhet att lägga på avgifter av fiskal natur. Det får, om det är lämpligt, erhålla inkomster för tjänster som det tillhandahåller lokala och regionala samhällsorgan, användare eller tredje part.

d) skall organet för samarbete över riksgränser ha en årlig beräknad budget och skall utarbeta en balansräkning, som skall godkännas av revisorer som är fristående från de lokala och regionala samhällsorgan som är part i avtalet.

Artikel 5

1. De avtalsslutande parterna får, om deras nationella lagstiftning tillåter det, besluta att organet för samarbete över riksgränser skall vara ett offentligrättsligt organ och att, i enlighet med varje avtalsslutande parts rättssystem, åtgärder som det vidtar skall ha samma rättskraft och rättsverkan som om de hade vidtagits av de lokala och regionala samhällsorgan som ingått avtalet.

2. I avtalet får emellertid bestämmas att det tillkommer de lokala och regionala samhällsorgan som ingått avtalet att utföra sådana åtgärder, särskilt då åtgärderna kan påverka enskilda personers rättigheter, friheter och intressen. Varje avtalsslutande part får dessutom föreskriva att allmänna uppgifter inte kan tilldelas organet för samarbete över riksgränser och att ett sådant organ inte skall ha befogenhet att vidta åtgärder med allmän tillämpning.

SÖ 1996: 11

Article 6

1. Measures taken by territorial communities or authorities under a transfrontier co-operation agreement shall be subject to the same supervision as the law of each Contracting Party prescribes in respect of any measure taken by the territorial communities or authorities concluding the agreement.

2. Measures taken by a transfrontier co-operation body set up under an agreement shall be subject to the supervision provided for in the law of the State in which the body's headquarters are located, keeping in mind, in addition, the interests of territorial communities or authorities of other States. The transfrontier co-operation body shall comply with information requests made by the authorities of the States to which the territorial communities or authorities belong. The supervisory authorities of the Contracting Parties shall endeavour to establish means of appropriate co-ordination and information.

3. Measures taken by a body as referred to in paragraph 1 of Article 5 shall be subject to the same supervision as the law of each Contracting Party prescribes in respect of any measure taken by the territorial communities or authorities concluding the agreement.

Article 7

Any disputes arising from a transfrontier co-operation body's activities shall be referred to the courts which are competent under internal law or under an international agreement.

Article 8

1. Each Contracting Party shall declare, when signing this Protocol, or when depositing the instrument of ratification, acceptance or approval, whether it will apply the provisions of Articles 4 and 5 or of one of those articles only.

2. Such a declaration can be modified at any subsequent time.

Article 6

1. Les actes pris par les collectivités ou autorités territoriales, en vertu d'un accord de coopération transfrontalière, sont soumis aux mêmes contrôles que ceux prévus par le droit de chaque Partie contractante sur les actes des collectivités ou autorités territoriales qui ont conclu l'accord.

2. Les actes pris par les organismes de coopération transfrontalière, créés en vertu d'un accord, sont soumis aux contrôles prévus par le droit de l'Etat du siège de l'organisme sans négliger par ailleurs les intérêts des collectivités ou autorités territoriales des autres Etats. L'organisme de coopération transfrontalière doit satisfaire aux demandes d'information émanant des autorités des Etats dont relèvent les collectivités ou autorités territoriales. Les autorités de contrôle des Parties contractantes recherchent les moyens d'une coordination et d'une information appropriées.

3. Les actes pris par les organismes prévus au paragraphe 1 de l'article 5 sont soumis aux mêmes contrôles que ceux prévus par le droit de chaque Partie contractante sur les actes des collectivités ou autorités territoriales qui ont conclu l'accord.

Article 7

Les contentieux éventuels résultant du fonctionnement de l'organisme de coopération transfrontalière sont portés devant les juridictions compétentes en vertu du droit national ou en vertu d'un accord international.

Article 8

1. Chaque Partie contractante indique, au moment de la signature du présent Protocole ou du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation, si elle applique les dispositions des articles 4 et 5 ou d'un seul de ces articles.

2. Cette déclaration pourra être modifiée à tout moment par la suite.

Artikel 6

1. Åtgärder som vidtas av lokala och regionala samhällsorgan enligt ett avtal om samarbete över riksgränser skall undergå samma kontroll som lagen hos varje avtalsslutande part föreskriver för åtgärder som vidtas av de lokala och regionala samhällsorgan som ingått avtalet.

2. Åtgärder som vidtas av ett organ för samarbete över riksgränser, vilket upprättats enligt ett avtal, skall undergå den kontroll som föreskrivs i lagen i den stat där organet har sitt säte och dessutom med beaktande av lokala och regionala samhällsorgans intressen i andra stater. Organet för samarbete över riksgränser skall uppfylla de krav på information som ställs av myndigheterna i de stater till vilka de lokala och regionala samhällsorganen hör. De avtalsslutande parternas kontrollmyndigheter skall sträva efter att skapa möjligheter till lämplig samordning och information.

3. Åtgärder som vidtas av ett organ som avses i artikel 5 punkt 1 skall undergå samma kontroll som lagen hos varje avtalsslutande part föreskriver för åtgärder som vidtas av de lokala och regionala samhällsorgan som ingått avtalet.

Artikel 7

Eventuella tvister som uppstår till följd av den verksamhet som ett organ för samarbete över riksgränser bedriver skall hänskjutas till domstolar som är behöriga enligt nationell rätt eller enligt ett internationellt avtal.

Artikel 8

1. Varje avtalsslutande part skall när den undertecknar detta protokoll eller när den deponerar sitt ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrument uppge om den kommer att tillämpa bestämmelserna i artiklarna 4 och 5 eller i endast en av dessa artiklar.

2. En sådan förklaring får ändras vid vilken senare tidpunkt som helst.

SÖ 1996: 11

Article 9

No reservations to the provisions of this Protocol shall be allowed.

Article 10

1. This Protocol shall be open for signature by the States which have signed the Outline Convention, which may express their consent to be bound by either:

- a) signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
- b) signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.

2. A member State of the Council of Europe may not sign this Protocol without reservation as to ratification, acceptance or approval, or deposit an instrument of ratification, acceptance or approval, unless it has already deposited or simultaneously deposits an instrument of ratification, acceptance or approval of the Outline Convention.

3. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 11

1. This Protocol shall come into force three months after the date on which four member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Protocol, in accordance with the provisions of Article 10.

2. In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Protocol shall come into force three months after the date of its signature or deposit of instrument of its ratification, acceptance or approval.

Article 12

1. After the entry into force of this Protocol, any State which has acceded to the Outline Convention may also accede to the Protocol.

2. Accession shall be effected by the deposit

Article 9

Aucune réserve n'est admise aux dispositions du présent Protocole.

Article 10

1. Le présent Protocole est ouvert à la signature des Etats signataires de la Convention-cadre qui peuvent exprimer leur consentement à être liés par:

- a) signature sans réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation; ou
- b) signature, sous réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation, suivie de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

2) Un Etat membre du Conseil de l'Europe ne peut signer le présent Protocole sans réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation, ou déposer un instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation, s'il n'a pas déjà déposé ou s'il ne dépose pas simultanément un instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation de la Convention-cadre.

3. Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 11

1. Le présent Protocole entrera en vigueur trois mois après la date à laquelle quatre Etats membres du Conseil de l'Europe auront exprimé leur consentement à être liés par le Protocole, conformément aux dispositions de l'article 10.

2. Pour tout Etat membre qui exprimera ultérieurement son consentement à être lié par le Protocole, celui-ci entrera en vigueur trois mois après la date de la signature ou du dépôt de l'instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

Article 12

1. Après l'entrée en vigueur du présent Protocole, tout Etat qui a adhéré à la Convention-cadre pourra adhérer également au présent Protocole.

2. L'adhésion s'effectuera par le dépôt, près

Artikel 9

Inga förbehåll avseende bestämmelserna i detta protokoll skall tillåtas.

Artikel 10

1. Detta protokoll skall vara öppet för undertecknande av de stater som har undertecknat ramkonventionen, vilka kan uttrycka sitt samtycke till att vara bundna av protokollet antingen genom

a) undertecknande utan förbehåll för ratifikation, godtagande eller godkännande, eller

b) undertecknande med förbehåll för ratifikation, godtagande eller godkännande, följt av ratifikation, godtagande eller godkännande.

2. En medlemsstat i Europarådet får inte underteckna detta protokoll utan förbehåll för ratifikation, godtagande eller godkännande eller deponera ett ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrument, såvida inte den redan har deponerat eller samtidigt deponerar ett ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrument avseende ramkonventionen.

3. Ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrument skall deponeras hos Europarådets generalsekreterare.

Artikel 11

1. Detta protokoll träder i kraft tre månader efter den dag då fyra medlemsstater i Europarådet har uttryckt sitt samtycke till att vara bundna av protokollet i enlighet med bestämmelserna i artikel 10.

2. I förhållande till en medlemsstat som senare uttrycker sitt samtycke till att vara bunden av protokollet träder detta i kraft tre månader efter dagen för undertecknandet eller deponeringen av dess ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrument.

Artikel 12

1. Efter ikraftträdandet av detta protokoll får en stat som har anslutit sig till ramkonventionen även ansluta sig till protokollet.

2. Anslutning sker genom deponering hos

SÖ 1996: 11

with the Secretary General of the Council of Europe of an instrument of accession which shall take effect three months after the date of its deposit.

Article 13

1. Any Contracting Party may, at any time, denounce this Protocol by means of notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2. Such denunciation shall become effective six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 14

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe and any State which has acceded to this Protocol of:

- a) any declarations submitted by the Contracting Parties in conformity with Article 8;
- b) any signature;
- c) the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- d) any date of entry into force of this Protocol, in accordance with Articles 11 and 12;

e) any other measure, notification or communication relating to this Protocol.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Strasbourg, this 9th day of November 1995, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to any State invited to accede to this Protocol.

le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, d'un instrument d'adhésion qui prendra effet trois mois après la date de son dépôt.

Article 13

1. Toute Partie contractante peut, à tout moment, dénoncer le présent Protocole en adressant une notification au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

2. La dénonciation prendra effet six mois après la date de réception de la notification par le Secrétaire Général.

Article 14

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux Etats membres du Conseil de l'Europe et à tout Etat ayant adhéré au présent Protocole:

- a) toutes déclarations notifiées par une Partie contractante conformément à l'article 8;
- b) toute signature;
- c) le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion;
- d) toute date d'entrée en vigueur du présent Protocole, conformément à ses articles 11 et 12;

e) tout autre acte, notification ou communication ayant trait au présent Protocole.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Protocole.

Fait à Strasbourg, le 9 novembre 1995, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats membres du Conseil de l'Europe et à tout Etat invité à adhérer au présent Protocole.

Europarådets generalsekreterare av ett anslutningsinstrument som träder i kraft tre månader efter dagen för deponeringen.

Artikel 13

1. En avtalslutande part får vid vilken tidpunkt som helst säga upp detta protokoll genom notifikation till Europarådets generalsekreterare.

2. Uppsägningen träder i kraft sex månader efter den dag då generalsekreteraren mottog notifikationen.

Artikel 14

Europarådets generalsekreterare skall underätta Europarådets medlemsstater och varje stat som har anslutit sig till detta protokoll om

- a) förklaringar av de avtalslutande parterna enligt artikel 8,
- b) undertecknande,
- c) deponering av ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument,
- d) dag för protokollets ikraftträdande enligt artiklarna 11 och 12,

e) andra åtgärder, notifikationer eller meddelanden som rör detta protokoll.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigade, undertecknat detta protokoll.

Upprättat i Strasbourg den 9 november 1995 på engelska och franska, vilka båda texter är lika giltiga, i ett enda exemplar som skall deponeras i Europarådets arkiv. Europarådets generalsekreterare skall sända bestyrkta kopior till varje medlemsstat i Europarådet och till varje stat som har inbjudits att ansluta sig till detta protokoll.